

ממתק לשיבת

זמני השבת
ירושלים תל אביב חיפה באר שבע
כניסת השבת 7:03 7:19 7:20
צאת השבת 8:18 8:21 8:22

נהנים עם איצי

שלוש לך יופני הקר, אני ממש רועד... בשבת הקרובה אני צריך לדבר לפני קהל! נכון מפחיד?

בשבועים האחרונים השתתפתי בהנאה רבה בשעור ב'הלכות בית הבחירה', כי למוד ההלכות האלו נחשב, כאלו מתעסקים ממש בבניית בית המקדש.

והנה, אתמול נגש אלי הרב של בית הכנסת ובקש ממני, שאכין כמה הלכות מענינות, ואמר אותן לפני הקהל בבית הכנסת בשבת הקרובה.

בהתחלה נסיתי לסרב. גם כי אני מתבייש, וגם, כי לגמרי לא הייתי בטוח שאני יכול ללמד אחרים את ההלכות האלו. הסברתי לרב שאמנם הקשבתי בשעורים וגם הבנתי, אבל זה עדין לא אומר שההלכות האלו הן חלק ממני, עד כדי כך שאוכל להסביר לאחרים!

הרב חיך בקורת רוח ואמר שאם כך, אז ממש מתאים שבדיוק בפרשת דברים אעשה מאמץ ללמד את ההלכות טוב, עד שארגיש שהן ממש 'שלי'. כי זו בעצם המהות של כל ספר דברים. רק את הספר הזה אמר משה רבנו בעצמו. כך, הוא נתן לנו כוח שהתורה תהיה 'שלנו', ונוכל גם לקדש אתה את העולם.

גם דברי התורה שאנחנו אומרים, צריכים להיות ברורים ומובנים לנו היטב, כך שנוכל לומר אותם מתוך תוכנו.

אז, קבלתי על עצמי את המשימה, ועכשיו לא נשאר לי אלא לאחל לי בהצלחה.

שוקה אלי

נקי מאשמה

תקציר: הרב שמואל, הידוע בקל וילנה בלפנטו וישרו, פעניק לר' יוסל הלואה גדולה מקפת 'גמילות חסדים' שלו. בתאריך המסכם, מחזיר ר' יוסל את חובו, אך פעטפת הקסף מסתמרת בין דפי הגפרא... הרב שמואל השקוע בלמודו, אינו מבחין בקד ונפמין את ר' יוסל לשיחת הבהרה.

אבל... האם כבוד הרב אינו זכור?? הרי החזרת היום את החוב!! במו ידי הבאתי לרב!

אני חושב שהסברתי לך מאוד ברור עד כמה אני מקפיד על השבת בספי ההלואות בזמן. רק כך קפת גמילות חסדים, יכולה להפשיך לתפקד...

זה לא נושא לבדיקה! לא קבלתי מפיך היום שום תשלום. לך בבקשה והשלג את הסכום!

אבל אני לא מתבדח!! באמת שוכבר שולמתי!

רבי שמואל הקליט לתבע אתכם לדין תורה. יש כאן זמין לדין שייערך בעוד יופים...

כל העיר מדברת עלינו! אני כבר לא יכול לקבל את זה!

כן, שפיעתי שהאנשים אומרים זה לזה: ברור שאחד מן השנים אינו דובר אמת, וזה לא רבי שמואל...

איזו השפלה! איזה בדיון! אני כבר לא יכול לצאת לרחוב! אני מתבייש אפילו לקבת להתפלל בבית הכנסת. בלם מתלחשים ופראים באצבע...

אני מכרח לברח מן העיר!

במסתרי הגימה

מאת עוזי קפלון

אכל? הוא גם זכר כי אלה הם מלניו של החכם היהודי, אורחו של אספסינוס. אולי לא כדאי להסתבך... "הביאו אותם הנה ושימו עליהם משמר!", פקד לבסוף, ושני חילים נשלחו לעצר את הנערים.

הם עמדו עתה זה לצד זה במרכז המחנה, מקפים שומרים, ממש קרוב לבליסטרא. המפקד נעץ בהם מבט תקיף ופנה לשומרים. "אין לי זמן לחקר אותם כרגע; שמרו עליהם היטב עד אחר ההפגזה. אז אתפנה לחקר אותם." והמפקד הנמרץ נפנה מאליהם, אל המשימה החשובה באמת עכשו...

"אל החבלים, תפסו!", פקד ומאה חילים זנקו ואחזו בזנבות עשרות החבלים העבים שהשתלשלו ממרומי הזרוע הארכה. שנים שלושה חילים על כל חבל. "עכשו, למשך אחרנית, בכל הכוח!" רעם המפקד, ומאת החילים רכזו את כל כוחם. זרוע הבליסטרא הארכה, עם כף-הענק בקצה, נמתחה ונסוגה תחת הלחץ, כלפי מטה, כמה וכמה אמות.

רגע השגור הגיע. "ועכשו... שחררו!!!" צרח המפקד ומאתים הזרועות המאמצות הרפו גבת אחת מן החבלים... זרוע הבליסטרא הארכה הוטחה חזרה כלפי מעלה בעצמה אדירה, כשהיא יורה מתוך כפה הענקית את כל ה'תחמשת', הישר לעבר ירושלים הנצורה...

"יהודא קפטא!" [=יהודה השבויה], צרחו בהתלהבות כל חילי המחנה הרומאי, כשהשחירו השמים ממאות הפגזים השחורים... אלא שאז, לפתע פתאום, נאלמו כלם דם, ברגע שהבחינו בדבר מוזר עד מאוד! בראש המטח הענק טס - כנשר בראש להקתו - אדם לבוש בבגדי חיל רומאי. ומה שמוזר עוד יותר: המטח עצמו! אלה לא היו האבנים השחרות המכרות אלא משהו אחר... דומה לו... "אלה שקיות האכל מהמחסן!!", צעקו בתדהמה כמה חילים חדי עין.

תקציר: ברגע האחרון השפיל גדעון להציע לרומאי לגמר לשתות את כל קנקן הזין... גיוס נשאר לישון במרומי הכף המוכנה לשגור, והילדים מתחמקים חזרה לאהלים.

בזרוע נטויה

מפקד רומאי נשמע קורא אל חיליו: "קדימה! אל הבליסטרא!" ומאה חילים נעו ממקומם ורצו אל תחתית הבליסטרא, אוחזים בחבלים. לבם של שני הנערים גאה מהתרגשות. הנה, זה עומד לקרות! הם הציצו בזהירות מפתח אהלים אל כלי המשחית הענק, העומד להתעורר לחיים... ואז שמעו את קול המפקד: "רגע! עמדו! איך תעצרו כוח למשך בחבלים, ועדין לא אכלתם הבקר? רוצו למחסן ואכלו בזריזות. שגור בעוד עשרה רגעים בדיוק!". לא חלפו שני רגעים וקול צעקות נשמע מכיוון המחסן... "המפקד!" צעקו חילים. "נגבה! אכל רב נגבה הלילה מן המחסן! מאות שקיות חסרות!"

גדעון ומונבז הביטו זה בזה באימה. הם לא חשבו שדבר הגנבה יחשף מהר כל כך. ואז שמעו חיל רומאי צועק: "בטח ידם של שני הנערים היהודים במעל... הן מסתובבים המה חפשי במחנה ומדוע זה לא ישלחו ידם במחסן?"

"כן, כן!", מהרו להאשים חילים נוספים, ושני הנערים התקוצו על מקומם. עכשו אין מנוס ואין מפלט. רבן יוחנן בן זכאי ספון באהלו. מי יעזר להם עכשו? הגיע הסוף...

"אפלו חרב חדה"... רעד קולו של מונבז, שהתעקש עוד לנסות לבטח בהשם, כדברי חכמים: "אפלו חרב חדה מנחת על צוארו של אדם, אל יתיאש עצמו מן הרחמים".

המפקד הרים ידו להשתיק את חיליו ושקל את הדברים. "רגע, היכן שומר המחסן, גיוס?"

"נעלם אף הוא, המפקד", ענו חילים. "ודאי הרגו אותו במהלך השד..."

המפקד הרומאי התהרהר בדבר. מוזר היה לו כי שני ילדים אלה יגברו על שומר חמוש... וגם, מה יעשו עם כל כך הרבה

בנית משפחת גאולה

צ'יפי: ברחוב שועל ידו בוניס בגן קדש! הסתבלתי על הפועלים, הם עובדים כל כך קשה... מסבנים, בסוף הם בכלל, אפילו לא יגורו שם!

שרי: אנחנו צריכים להודות להשם על מה שאנחנו בוניס ומתאמצים...

פיני: אנחנו בוניס? מפית הפכנו לבועלים?

שרי: תמיד, כל יהודי עסוק בעשיות 'דירה להשם' בעולם. על די כל כצוה שאנחנו עושים, העולם נעשה יותר קדוש וכך הוא הופך להיות יותר 'בית' להשם. אבל בתקופה הזאת בתיאחד, בלנו הופכים להיות מפיש בנאים.

פיני: את מתבוננת לבגן בית הפקדש השלישי? הלואי שהיינו יכולים לבנות אותו!

שרי: בודאי שאנחנו יכולים, ואנחנו באמת גם בוניס! על די לפוד הלכות 'בית הבחירה' ועל די הספה בפעשים טובים!

צביקה: ואנחנו צריכים לשים לב גם, לעבד בלנו יחד, פתוך אחדות. תחשבו מה יקרה אם על אותו קיר, פועל אחד ישים מלט, בדיק בשהפועל השני ירצה לעשות חלון, והפועל שלישי ירצה לדפק בפטיש... בלנו, כל הפועלים הקרובים, צריכים לעבד פתוך אחדות ואהבת ישראל, וכך נגיע לבגן הפקדש, מפיש עבשו.

וקטעה את חוט מחשבותיו. נבהל רבי קלונימוס ופרץ בבכי. "מי יודע מה ארע בלובלין", אמר לסובבים אותו ומרר בדמעות. כעבר שעה קלה מצאו החסידים את רבם החוזה מטל על הארץ בחצר ביתו, מתחת לחלון חדרו. איש לא ידע להסביר מה משך את הצדיק לחלון וכיצד בדיוק נפל בעדו החוזה. רק נס הותירו בחיים לאחר הנפילה הזו. השיבו החסידים את רבם לביתו ורופאי לובלין הזעקו לטפל בו.

ובאותן שעות, בעצומן של ההקפות בבית מדרשו של רבי נפתליהירץ מברזן, שנערכו על-פי פונות האר"י ז"ל, ארע גם בביתו דבר נורא. פתאום פרצה אש באחד החדרים, אחזה עד מהרה בכל הבית וכלתה אותו עד היסוד. כל בני הבית נסו על נפשם ולא נפגעו, חוץ מנערה צעירה אחת שגלכדה באש ונספתה. אין צורך לתאר את העצב והיגון שירדו באחת על רבי נפתליהירץ וסביבתו.

בימים הבאים הובא לידיעת החוזה מלובלין כל אשר ארע על שלשית חבריו. "לא זכינו לשמחת תורה שמח, ולא זכינו לתשעה באב שמח", אמר בצער.

תשעה חדשים וחצי נותר החוזה מלובלין רתוק למטתו. כל מאמציו של תלמידו המסור ורופאו האישי, הפרופסור חיים דוד ברנהרד, לאוששו, עלו בתהו. "כל כוחות הסטרא-אחרא קמו והתאחדו נגדי ונגד חברי", היה החוזה ממלמל לארץ כל אותה תקופה.

בתשעה באב התבקש החוזה מלובלין לשיבה של מעלה.

רקדו החסידים שעות על שעות ולא נחו. הם אפילו לא הבחינו בצאת רבם החוזה מבית המדרש. החוזה פרש לחדרו להנפש מעט, עד שכוחותיו ישובו אליו ואז יוכל לשוב ולרקד עם חסידיו.

באותה שעה שבה רקדו החסידים ופזזו בעז בשמחת התורה, על-פי מצות רבם, ארע לחוזה עצמו דבר-פלא מבהיל. רעיתו הרבנית יצאה ובאה מדי פעם לחדר שבו נח, כדי לסייע לו ולודא שהכל כשורה. באחת הפעמים, כאשר נכנסה לחדרו, נדהמה לגלות כי בעלה איננו על מטתו!

דלת החדר הייתה נעולה והרבנית ידעה בבטחה שבעלה לא יצא בעדה החוזה. נזעקה הרבנית אל בית המדרש אך גם שם לא נמצא החוזה. בבת אחת פסקו הרקודים והשבתה השמחה. החסידים המבהלים יצאו לחפש את רבם.

באותו זמן ממש עסק הצדיק רבי קלונימוס, על-פי דרכו-שלו, ביחודים עליונים להבאת הגאולה. פתאום השלכה אבן גדולה לעבר חלון חדרו, נפצה את השמשה לרסיסים

רגעים אחדים נגלה אלי הצדיק רבי לוי-צחק מברדיצ'ב ואמר לי כך: 'בעוד זמן קצר תהיה אצלנו. מלמעלה תביט על הכל בעינינו אחרות לגמרי. אז תוכח כי מה שנדמה אצלכם, בעולם הגשמי, לצרה ורעה בעבור כלל ישראל, אינו אלא טובה גדולה. חדל לך ממאמציך לדחוק את הקץ'."

אמירת הדברים הללו דרשה מהמגיד מאמצים רבים. הוא עצם את עיניו והתנשם בכבדות. כעבר כמה רגעים שב וגיס את כוחותיו הדלים האחרונים ואמר: "לך ומסר לחברי 'החוזה' כי יחדל להרעיש עולמות וכי יניח את ידו מהמשימה שנטל עליו'."

שעה קלה לאחר מכן השיב המגיד מקוזניץ את נשמתו ליוצרה. מארבעת הצדיקים שקבלו עליהם את המשימה הכבדה להחיש את הגאולה, נותרו עתה אפוא רק שלושה. חסידיו של החוזה מלובלין החליטו להסתיר מרבם את דבר הבשורה המרה, כדי שלא יצערו בערב 'זמן שמחתנו'."

לקראת שמחת תורה נהרו אלפי חסידים, מקרוב ומרחוק, לחצרו של החוזה בלובלין. ואכן, באותה שנה הרקיעה שמחת ה'הקפות' שחקים. החוזה בכבודו ובעצמו התרוצץ בין חסידיו כשבדו בקבוק 'משקה' ומזג ממנו לתוך כוסותיהם. "שמחו יהודים, שמחו!", קרא ונהרה עלאית שפוכה על פניו. "רקדו יהודים, רקדו!", האיץ בחסידיו והוסיף: "אם נזכה לשמחת תורה שמח, נזכה גם לתשעה באב שמח'."

קוראים בענין

מאבק האיתנים

בראשית שנת תקע"ה נועדו ביניהם כמה מצדיקי העולם. בעיניהם הזכות ראו את הצרות שעתידות להתרגש על עם ישראל. ישבו הצדיקים ונסו לטפס עצה מה לעשות כדי להושיע את עם ישראל.

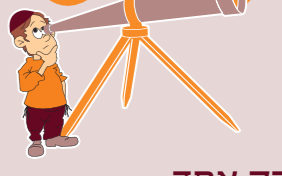
לבסוף הגיעו להחלטה, כי אין מנוס אלא לרכז כוחות ולהחיש את גאולת עם ישראל על-ידי משיח צדקנו. הצדיקים היו רבי יעקב יצחק 'החוזה' מלובלין, המגיד מקוזניץ, רבי קלונימוס מנישטט (בעל 'מאור ושמש'), ורבי נפתליהירץ מברזן.

נמנו וגמרו שהזמן הראוי ביותר לרכז מאמץ משותף בענין זה הוא – שמחת תורה. לאחר ראש השנה, ימי התשובה והיום הקדוש, כאשר עם ישראל זך וטהור; בתם ימי חגי הסכות, כאשר הכל טרודים במצוות מתוך שמחה – זו השעה הפורה לעורר חסד ורחמים על עם ישראל וגאולתו.

אולם כבר בערב חגי הסכות החלו העניינים להשתבש. המגיד מקוזניץ חלה קשות ונפל למשכב. מצבו הדרדר והלך משעה לשעה, והוא שכב בעיניים עצומות כמנתק לגמרי מסביבתו. חסידיו נזעקו לבית המדרש והתפללות לרפואתו הרקיעו שחקים.

לפתע פקח המגיד את עיניו ופנה אל בנו, רבי משה-אלקים, שנצב ליד מטתו: "לפני

דמות מהפרשה

ברק אהד

"אני לא מבין, למה השם לא שלח אותי?", שאלתי. "למה אתה מתכונן?", שאל הענין שלצדי.

היה זה לאחר שראינו את משה רבנו חוזר מהסנה – למצרים. השם אמר לו לומר לפרעה "שלח את עמי". ואני לא הבנתי.

"אסביר לך!", אמרתי לענין. "למה השם צריך לשלח את משה לשכנע את פרעה, עם אותות ומופתים, וכוחים ומכות? הרי אפשר לשלח אותי, ברק אהד שישורף את כל המצריים כולל פרעה!"

"צודק, מענין... אמר הענין. "אבל מי אנחנו שניבין את דרכי השם? בודאי יש לזה סבה."

עברו שנים, והנה בני ישראל עומדים בכניסה לארץ. משה רבנו דורש בפניהם ומסביר להם מדוע שלח שליח לסיחון מלך האמורי, ולא נלחם עמו מיד:

"מהקדוש ברוך הוא, שקדם לעולם, למדתי!", אמר משה. "השם אמר לי במדבר ללכת לפרעה ולא שלח ברק אהד שישורף את המצריים. מה הבנתי מכך? שצריך ללכת לאט-לאט, במתינות. לכן גם אני שלחתי אליו קדם-כל שליח עם הצעת שלום, ורק לאחר שסרב נלחמנו בו וירשנו את ארצו!"

מחכימים ונהנים

הגלות הפנימית

בתשעת הימים הגיע פעם לטולנה פרוש אהד, התישב בבית המדרש ונאנח וננח ללא הרף.

נגש אליו רבי דוד מטולנה ושאלו: "פרוש, על מה ולמה אתה נאנח?"

הרים הפרוש את עיניו והפטיר: "על גלות ישראל'."

הגיב רבי דוד: "עדין לא הגעת למדרגה שתוכל להתאנח על גלות ישראל. הגלות עודנה בתוכך ובעמק נפשך, ומוטב שתוציא תחלה מתוכך את הגלות, ואז תוכל להצטער באמת על גלות ישראל'..."

מגלים עולם

במשך שנים נראה היה שאי-אפשר להגיע אל פסגת הר האורסט. רבים נסו את כוחם אך לא הצליחו. הקשיים עמם צריך להתמודד המטפס בהר הגבוה הנם רבים: ראשית, הקר העז והרוחות המנשבות במהירות, גורמים לכויות קר בכל חלק גוף חשוף. גם האזורים המכסים, כגון הרגלים והידיים, נפגעים לעתים קרובות בטפוס לגבה רב. קשי נוסף הוא כמות הנוזלים בגוף שהולכים לאבוד תוך כדי הטפוס. מכיון שהמים לשתיה קופאים בגבהים אלו, מתקשים המטפסים להחזיר אל גופם את הנוזלים שאבדו. בנוסף, קצמת בעיית המחסור בחמצון, הדליל מאוד בגבהים. ככל שמגביהים לעלות, כך יש פחות חמצון באוויר. לכן, דואגים המטפסים לקחת אתם בלוגי חמצון המקלים על הטפוס בגובה רב. למרות כל הקשיים והסכנות, זורמים אל הר האורסט מטפסי הרים והרפתקנים רבים שהציבו לעצמם את המשימה 'לכבוש' את פסגתו.

